

rudolf bićanić

bjelovar 1905 - zagreb 1968

—> Ponovno objavljivanje knjige profesora Rudolfa Bićanića **Ekonomska podloga hrvatskog pitanja i drugi radovi**¹⁾, prigoda je da se spomenemo toga velikog i svestranog znanstvenika i političara, koji je, uz svoju matičnu ekonomsku te pravnu znanost, neposredno zadužio i ruralnu sociologiju. Na predstavljanju knjige, održanom početkom 1996. na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, o znanstvenom djelu i političkom radu profesora govorili su njegovi dobri poznavatelji, kolege i prijatelji. Većinu tih izlaganja objavljujemo u ovom broju Sociologije sela²⁾. A da bismo naše čitatelje podsjetili na stil i briljantan dar zapažanja Rudolfa Bićanića, odabrali smo i dva manja poglavlja iz knjige **Kako živi narod**, čije se ponovljeno izdanje upravo očekuje, zahvaljujući profesorovim nastavljačima na Pravnom fakultetu.

Rudolf Bićanić bio je uvaženi član uredništva našeg časopisa. Nažalost, vrlo kratko, tek jednu godinu, 1967. U tom je časopisu objavio sljedeće tekstove:

R.B.: **Agrarna prenapućenost**, Sociologija sela, god. 1 (1963), br. 2, str. 3-21.

R.B.: **Tri koncepcije ruralnog planiranja**, Sociologija sela, god. 2 (1964), br. 5-6, str. 3-24.

R. B.: **Poljoprivreda i stručnjaci za političke nauke**, Sociologija sela, god. 5 (1967), br. 17, str. 3-23.

R.B.: **Pregled teorija o agrarnoj prenapućenosti** (pripremio za tisak V. Stipetić), Sociologija sela, god. 7 (1969), br. 23-24, str. 5-21.

U broju 19-20 iz 1968. objavljen je **In memoriam profesoru Rudolfu Bićaniću (1905-1968)**. Tekst je nepotpisan, ali Vlado Puljiz, tadašnji glavni i odgovorni urednik, sjeća se da ga je on napisao.

Vladimir Stipetić navodi u napomeni uz posthumno objavljeni tekst **Pregled teorija o agrarnoj prenapućenosti**: "Pokojni profesor dr. Rudolf Bićanić ostavio je u rukopisu mnogobrojne radove; značajan dio njih predstavljaju tek skice koje su se ponekad i decenijama razvijale i postupno rasle, ali do njegove smrti nisu izrasle do oblika koji bi autora zadovoljio i naveo da ih dade u tisak. Među tim pozamašnim fasciklima pedantno

1) Rudolf Bićanić: **Ekonomska podloga hrvatskog pitanja i drugi radovi**. Zagreb: Pravni fakultet i "Organizator", 1995.

2) Na predstavljanju knjige Stjepan Radić zanimljivo je govorio o Rudolfu Bićaniću kao istaknutom ekonomskom stručnjaku HSS-a i političkom funkcionaru. Izlaganje je obogatilo svojiim uspomenu na profesora, ali nažalost to nije napisao za naš časopis.

složenih ulomaka većih cjelina, posebno mjesto zauzima rukopis od prije tridesetak godina zamišljene knjige "Agrarna prenapućenost".... U pozamašnom fasciklu (od vjerojatno oko 500 stranica) bio je složen ne samo materijal već su i pojedina poglavlja bila u priličnoj mjeri redigirana u rukopisu."

Proteklo je blizu trideset godina od prerane smrti profesora Rudolfa Bićanića. Prilika je to da se kritički osvrnemo na našu zaboravljivost kad su u pitanju naši stručni i znanstveni korijeni, na našu manu da lako zanemarujemo iskustva, znanja i naputke prethodnika, da se na njihova ramena penjemo tek prigodno i nimalo sustavno. Skloni da sve početke pripišemo sebi, ne vidimo da naše nasljeđe bilo skromno bilo bogato čami i propada u tami, zaludno iščekujući znatiželjnike. Veći dio rukopisne ostavštine profesora Bićanića pohranjen je u Hrvatskom državnom arhivu (tridesetak kutija), a manji dio čuva obitelj. Koliko znamo, nitko tu građu nije istraživao, pa i ne znamo što sadržava. Čini se da je takva nebriga posebno naglašena među društvenim istraživačima, zbog njihove usmjerenosti na strana znanja i iskustva, nedovoljne educiranosti za povijesni pristup te stoga "pretankog" definiranja suvremenosti. Bilo bi dobro kad bi se takvo ponašanje promijenilo.

uredništvo